

Melkreductieplan is ‘brilliant’ voor Ierse veehouders

2016 was ook voor de Nederlandse Yris Bloemhoff en haar Ierse partner Phillip Reilly een zwaar jaar. Het melkreductieschema van de Europese Unie kwam voor de veehouders als geroepen en was eenvoudig inpasbaar, omdat ze al drie jaar naar een voorjaarsafkalkende veestapel toewerkten. In het najaar staan de meeste koeien droog.

TEKST DIANE VERSTEEG

Tijdens het eerste gesprek met Yris Bloemhoff en haar partner Phillip Reilly in juni 2016 valt af en toe een diepe zucht als het gaat over de Ierse melkprijzen. ‘In Nederland beseffen de meeste boeren niet dat ze met een coöperatie als FrieslandCampina geluk hebben’, vertelt Bloemhoff, die opgroeide in het Friese Surhuisterveen. Samen melken ze 200 koeien op 143 hectare grond in Fermoy in de provincie Cork in Ierland. De lage melkprijs, gecombineerd met de investeringen die de melkveehouders moeten doen, leidt tot zorgen bij het gezin. Reden genoeg om nu, drie kwart jaar later, terug te blikken op het laatste halfjaar van 2016 en vooruit te kijken naar de toekomst.

Melkreductieplan kwam op juiste moment

Het stel is monter en positiever gestemd dan tijdens het eerste gesprek. ‘We hebben een aantal keuzes gemaakt om het werk makkelijker te maken, te beginnen met de overgang naar een voorjaarsafkalkende veestapel’, zegt Reilly. ‘Daarnaast lag de melkprijs in juni 2016 op 21 cent, een echt dieptepunt. Daarna werd het alleen maar beter.’

Ook kwam het bericht van de Europese Unie over het melkreductieplan voor het vierde kwartaal van 2016 voor de veehouders op het juiste moment. ‘We werken al drie jaar aan

BEDRIJFSPROFIEL

Ierland

eigenaren	Phillip Reilly en Yris Bloemhoff
plaats	Fermoy
aantal koeien	200
melkproductie per koe	5369 4,07 3,40
melkproductie 2016	927.717
grondgebruik	143 hectare in eigendom
kritieke-opbrengstprijs	42 ct/kg
ontvangen melkprijs	2016: dieptepunt 21 ct/kg

een volledig in het voorjaar afkalkende veestapel. We zetten in het vierde kwartaal twintig koeien meer droog dan in het jaar daarvoor. Met twintig kilogram melk per koe kwamen we uit op 35.000 kg melk minder,' zegt Reilly.

'Minder koeien melken en toch een "vast" inkomen van veertien cent voor niet-geleverde melk: wij vonden het "brilliant".' Hij voegt daaraan toe dat voor veel Ierse veehouders deze maatregel aantrekkelijk was, omdat veel van hen een voorjaarsafkalkende veestapel hebben en in het vierde kwartaal vrijwel alle dieren droogstaan. 'Overigens was Glanbia, onze zuivelcoöperatie, hier niet blij mee', vult Bloemhoff haar partner aan. Glanbia stuurde een brief met drie redenen waarom het niet verstandig was om mee te doen met het melkproductieschema en de gelegenheid aan te grijpen om over te stappen naar een voorjaarsafkalkende veestapel. 'Volgens de coöperatie leveren oudmelkte koeien die in het voorjaar afkalven melk met lagere gehalten, dat was de eerste reden', begint ze. Vervolgens dreigde Glanbia met

een leveringsplicht die geldt voor twaalf maanden en daarnaast waarschuwde het bedrijf dat het zeker tot in maart 2017 zou duren voordat melkveeouders geld via de Europese Unie zouden krijgen. 'Maar dit alles heeft ons niet tegengehouden. De voordelen waren groter dan de nadelen.'

Achterstallig onderhoud en BSE

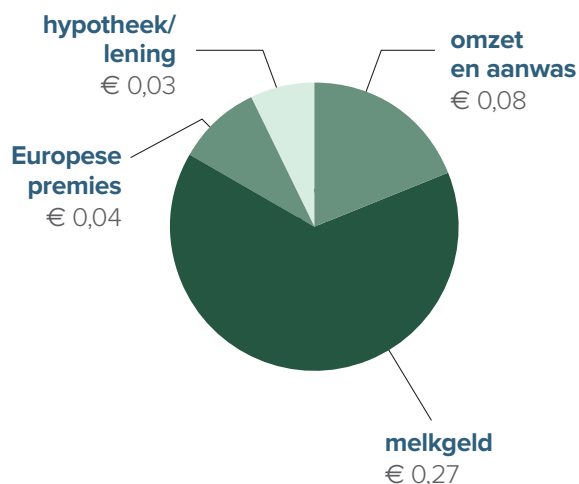
Het melkproductieplan bood een welkome aanvulling op het inkomen van de veehouders. Hun 'Coolnakilla Farm' werd in 1975 gebouwd door onderzoeksbedrijf Moorepark. Na twintig jaar gebruik werd het bedrijf verkocht aan de zuivelcoöperatie Glanbia, dat het op haar beurt weer verkocht aan de familie van Reilly. Naast het achterstallig onderhoud, dat veel aandacht en investeringen vroeg, kreeg de familie in 2004 een zware dobber te verwerken. Er werd destijds BSE geconstateerd, waardoor 340 dieren moesten worden geruimd. Met de aankoop van vier complete veestapels kwam er weer leven in het bedrijf, dat Phillip in 2008 overnam van zijn vader.

INKOMSTEN

(in eurocent per kg melk)

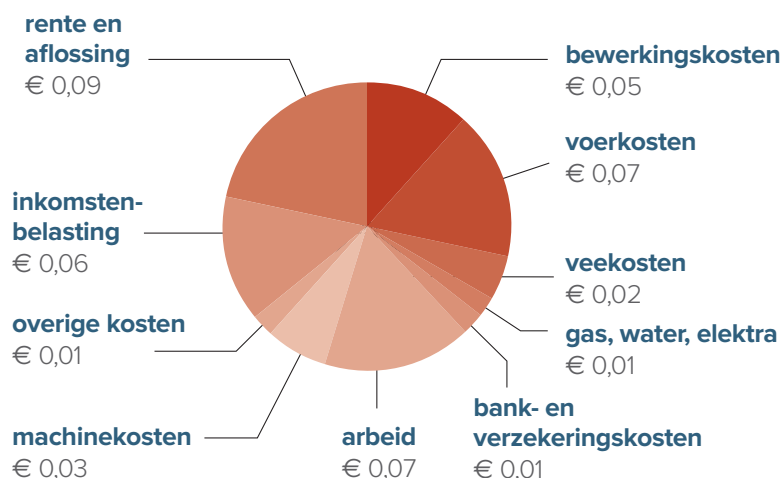
Gebaseerd op boekhoudkundig rapport 2016: totaal 42 cent per kg melk

UITGAVEN

(in eurocent per kg melk)

Gebaseerd op boekhoudkundig rapport 2016: totaal 42 cent per kg melk

▲
In het komende jaar willen de veehouders de stallen opknappen en verbeteren

‘Vanwege het achterstallig onderhoud moeten we veel investeren, maar tegelijkertijd moeten we ook leningen terugbetalen, onder andere aan mijn vader’, vertelt Reilly. Het stel heeft een familielening van 40.000 euro. ‘De belasting ziet deze lening als inkomen en daarom moeten we zes cent per kg melk aan inkomstenbelasting betalen.’ Daarnaast betalen ze negen cent per kg melk aan rente en aflossing. ‘Vanwege de kredietcrisis zijn de regels voor financieringen strenger geworden. Je moet leningen sneller terugbetalen en dat maakt onze kritieke-opbrengstprijzen hoog’, zegt Bloemhoff hierover. Gecombineerd met de lage melkprijs heeft het stel zware jaren achter de rug. Ook de staat van de gebouwen zorgt ervoor dat het boeren niet gemakkelijk is. ‘Het is een “tough farm”: alles is buiten of onder een klein afdak’, zegt Reilly. ‘We moeten ons best doen om het leuk te houden voor onszelf.’ Het voordeel van een voorjaarsafkalvende veestapel is dat de dieren in de koudste maanden van het jaar droogstaan. ‘En dan kunnen we ook sociaal gezien meer ondernemen. Het zijn maanden waarin we energie kunnen opdoen voor de rest van het jaar’, geeft Bloemhoff aan. Naast het sociale voordeel is een tweede belangrijke reden dat de kosten in het najaar lager zijn. ‘In de winter hoeven we minder brok bij te voeren aan de melkgevende koeien.’

Ierland was al vroeg een droom

Voor Bloemhoff, die zichzelf als jong meisje al in Ierland zag wonen – ‘Ik maakte op de basisschool zelfs al een werkstuk over Ierland’, vertelt ze – is de onzekerheid die zij en Reilly voelen, best zwaar. ‘Je hebt een droom en die wil je waarmaken. Dat gaat met ups en downs’, zegt ze. ‘Ik vind gelukkig veel plezier in het vinden van goede stieren – ik vind fokkerij erg interessant – en natuurlijk in het feit dat ik in dit land boerin mag zijn.’

De interesse van Bloemhoff in fokkerij illustreert ze lachend met de uitspraak dat ze blijer is met de aankoop van een nieuwe stier dan van een nieuw paar schoenen. ‘De stier kocht ik bij Patrick Flynn en die gebruiken we naast de ki om de laatste koeien te dekken’, vertelt ze. ‘Maar ki is onmisbaar als je naar een voorjaarsafkalvende veestapel wilt. De koeien kunnen dan dichter op el-

kaar kalven en ze krijgen meer tijd om in de drachtperiode van april tot juli weer drachtig te worden.’ De vaarskalveren van deze ‘vroeg’ koeien hebben de voorkeur om mee door te werken, omdat ze afkomstig zijn uit koeien die een goede vruchtbaarheid hebben. ‘Ook kunnen ze zelf eerder afkalven omdat ze eerder op leeftijd zijn dan een dier dat later in het jaar geboren is.’ Een ander voordeel van het gebruik van ki is dat de kwaliteit van de veestapel sneller omhooggaat. ‘Ik kies stieren die uit bewezen koefamilies komen. Daarvan is zeker dat ze voldoende melk geven met hoge gehalten’, vertelt ze over british-friesian-stieren als Radney Levi 5, Ballygown SOK Miley, Kiltrea Jack en Curra Alfie. Koeien die nog een paar jaar mee kunnen, maar waar ze geen afstammelingen meer van willen hebben, worden geïnsemineerd met een aberdeen-angusstier. ‘De angusstieren leveren hier zo’n 200 euro op, voor een british friesian geeft een handelaar ongeveer de helft. Dat is toch snel verdiend’, zo gaat Bloemhoff verder.

Makkelijker boeren met een lagere kostprijs

Na een dieptepunt van 21 cent per kilogram melk in 2016 ligt de melkprijs nu op 28 cent. Nog steeds geen vetpot en dat roept de vraag op bij Reilly of dit ooit verandert. ‘De recessie is voorbij, zeggen de mensen in Dublin, maar dat geldt voor ons niet’, zo zegt hij somber. ‘Hard werken, snel oud worden en dat terwijl we er nu gewoon op interen.’ Door de koeien in het voorjaar te laten afkalven, kunnen ze terug in arbeidstijd en gaan de kosten voor het rantsoen omlaag. ‘We voeren duizend kilo brok per koe per jaar’, schat Bloemhoff in. ‘Maar dat kan omlaag, omdat de koeien in het voorjaar van de goede graskwaliteit meer melk kunnen geven.’ Hier staat tegenover dat de werkdruk in de eerste zes maanden van het jaar hoger is, maar daar krijgen ze minder stress in de laatste maanden voor terug. ‘Vanwege het weer, het voer en de huisvesting sneuvelen juist de koeien die laat in het jaar kalven, zegt Reilly. ‘Het is ook voor de dieren makkelijker vol te houden als ze in het voorjaar afkalven.’ Bloemhoff vult hem aan: ‘Boer zijn is een prachtig vak. Maar we realiseren ons goed dat we niet leven om te werken. “We live to live”.’ |